

Felvidéki Híradó.

TÁRSADALMI és KÖZMŰVELŐDÉSI HETILAP.

ELŐFIZETÉSI ÁRA:

Egész évre 4 frt. Fél évre 2 frt.
Negyed évre 1 frt.

MEGJELENIK: MINDEN VASARNAP.

A lap szellemi részét illető közlemények a szerkesztőségére, hirdetések és előfizetések a kiadóhivatára címzve **Turóc-Szt.-Mártonba** küldendők.
A hivatatos hírdetéseket, kéziratosokat péntekig kerjük beküldeni.

HIVATALOS HIRDETESEK DIJA:

100 szög 2 frt. ezenül minden megkezdett szög szónál 50 krajt több.

A z ó n a.

Államéletünk egyik ágában, a közlekedés terén messzeterjedő és ki nem számítható horderejű reformot létesített Baross Gábor miniszter. Merészség, sok tanulmány, minden aprólékosra kiterjedő tapintat és óriási vállalkozási erő kellett hozzá, hogy ezt a reformot létesítsék és végrehajtsák.

Augusztus 1-től kezdve az utazás a magy. állam tulajdonát képező összes vasutvonalonak átlag 55%-kal olcsóbb lesz s ez az arány az olcsósági tekintetében a rövidebb utvonalonaknál 40%-ká csökken, de a távolabbi és legtávolabbi állomásokig mintegy 75—80% lesz az olcsósúulás.

Ez az a reform, mely Baross nevét nemcsak hazánk kultúrtörténetében, de az összes nemzetek történetében is meg fogja örökíteni, mert ezzel Magyarország a legolcsóbb vasúti díjtételek behozása tekintetében mint kezdeményező jár az összes nemzetek előtt.

Mi lesz az újításnak eredménye?

Óriási forgalompolitikai és kulturai jövő van lefektetve benne, melyet már az egész ország közönsége egész nagyságába méltányolt.

Nem lesz többé 27—30 frtos utazási díj, melyet a szegény ember zsebe nem bírt meg. Ez leszál 4 frtra s a harmadik osztályon az ország legtávolabbi vidékeire is mint Brassó, Kolozsvár, Fiume, Zágráb, Zimony, Kassa, — ellehet utazni a fővárosból 4 frtért és ugyanilyen csekély összegért az ország bármely határáról a fővárosba.

Aki mélyebben gondolkodik, az rögtön át tudja érteni a horderőt, melyet ez magában rejt. Az ország központja amerikai gyorsasággal lendül fel, mert a vidék tömegesen fog tudni a legközvetlenebb kereskedelmi piacra. A kereskedő nem fog levelezni heteken át, hanem maga utazik bevásárolni és saját tapasztalata szerint fogja a

legjobb, legmegfelelőbb árut saját üzlete számára kiválasztani.

De kiszámíthatatlan az előny a vidékre nézve is. Mert már meg fognak teremteni a nagyobb vidéki központok is olyan gyorsasággal, a melyt eddig senki sem remélt; a gyárosok és terménykereskedők maguk rándulnak le a termelő helyekre és keresni fogják a magyar búzát, gabnát, hort, gyapjút stb. árut, mert a szállítási díjtételek is olcsóbbak lesznek és a termények ára is fölemelkedik annyival, a mennyivel kevesebb összeget kell a vasutnak fizetni a szállításiért.

És végül nagy előny hárulik a vidékre az által is, hogy könnyebben utazhatván, látóköre tágulni, tapasztalatai öregbülni fognak s a látottakat a maga javára és hasznára értékesítheti. Gözörével való haladást jelent ez. A civilizáció szarmakon repül el mindenho, ahol ez ország területén intelligens közposztalý él, fölendül az ipar, a kereskedelem, a termelés új forrást nyer, melyből buzdítást kap a küzdelem, mert válságos közgazdasági helyzetünk közben már már lankadni kezdett.

De nemcsak a főváros és vidék között, hanem vidék és vidék között is fönnáll az ármérséklés; 10—25 kmtr. zónákra lesz osztva a vasúti vonal s egy-egy zónán való utazás 25 krba kerül, de több zónára átlagosítva, még ennél is kevesebbe.

Ami az árleszállítás pénzügyi eredményeit illeti, az állami költségvetésre azt egyelőre kiszámítani lehetetlen. Bizonyosra veszik azonban, hogy az első években milliókra fog rugni a deficit, de ez tulajdonképpen a nemzetnek, a polgárság zsebének nyújtott megtakarítás, mely rendkívül növelni fogja az általános jólétet és emelni fogja a közvagyonosodást.

Amit tehát e réven veszíthet a kormány, azt busásan beveszi a vámon s azért a vasúti deficit nem fog a pénzügyi egyensúly rovására válni.

Az új díjszabás augusztus 1-én lép életbe, tehát még elég korán a nyári utazási szezon teljében.

Ha nem esalódunk, augusztus hóban az utazó közönség száma háromszorosra fog fölemelkedni s ez esetben Baross miniszternek minden magyar ember öszintén gratulál a korszakalkotó reformhoz.

De a Felvidéket illetőleg meglesz e rendszernek az a haszna is, hogy közelebb hozza a magyar és tót népet egymással, hogy megtanulják egymást kölcsönösen ismereni, tisztelni s ez le fogja rombolni azon válságállat, melyet részint az ismeretlenség, részint egyesek önző érdekei állítottak közéink.

A selmezbányai vízvezeték kérdése.

Dr. Tóth Imre bányakerületi főorvos előadásából.

Annak indoklása utána, hogy a selmezbányai természeti és gyógyászati tartalnak e kérdéssel foglalkoznia kell és pedig első hygienikai szempontból felveti előadó főorvos a kérdést.

Szükséges-e Selmezbánya városában egy, a közönséges tekintetében kifogásolatlan vízvezeték építése?

Előadó 16 évi itt tartózkodása alatt azt tapasztalta, hogy évente 2—3-szor lépnek fel itt járványos betegségek, melyek legnagyobb részben az ivóvíz rosszóságának, illetőleg fertőzöttségének tulajdoníthatók; évente tavasszal a hó oladásakor, s ez eltart nedves időjárásor egész nyárig, őszszel, ha bővebb az esőzés, és nyáron vagy télen, midőn nagyon kevés a csapadék.

Ha sok a csapadék, a városi kutak csaknem szüntől telvék vízzel, s a legtöbb kút víze megzavarodik, ha csekély a csapadék vagy hosszabb ideig nem volt, a kutakban nagyon megkevesbedik a víz, a benne fognak fertőző anyagok mintegy tömörülni.

Hogy miért történik ez, azt következőleg magyarázza előadó:

Selmezbánya város a Paradicsomhegy s ennek mellékhegyeinek oldalán van építve,

a főgerinczel párhuzamosan futnak az ércztelek, melyek nagy mélységre vannak kiaknázva; a város talaja trachyt-szikla, melyen kevés agyag és termés vas a város föutzeit kivéve, melyek törmelékkel vannak feltöltve.

A hegyek oldalaira esett csapadék a telek résén a mélybe szivargyon le, más érintetlen trachyt hegységhez viszonyítva is kevés a természetes forrás; minthogy kevés a vízfelfogó terület, továbbá a város felett levő hegység kopár, sok helyen hiányzik rajta a talaj is, tehát az eső- hóvíz a hegy lejtőin gyorsan lefut, nincs a mi a talajba történő beszivargását előmozdítja; ebből érthető a forrásvíz szegénysége.

Állandó forrásos terület kevés van, első ilyen a város fölött a Szt. János forrás, melynek vizet az alsó városi tó táplálására használták; e tó alsó része szintén forrásos terület; második forrásos vidék a Paradicsom kátnakban fekvő Ottergrund tó alsó vidék; 3-ik a Rössel hegy oldala, 4-ik a szt. Mihálytárna fölötti völgy s ezen völgy folytatása a Bauman kertben; 5-ik a gázgyár mellett.

Ezek természetes források.

Ide számíthatni még két mesterséges forrást: a Moor tartásvíz, mely a városban van, és a Schmindt-terrázia vizét.

A többi apró források csak csapadékos időben szolgáltatnak vizet, száraz időben kiapadnak; nem különben az említett források víze is nagyon megfogyatkozik száraz időben.

A többi városi kutak nem tekinthetők egyébként, mint cisternának, az az esős csapadékos időben akár szüntől is megtelnek, száraz idő alkalmával kiapadnak. Ez állítása támogatásul hivatkozik a város orográfiai viszonyára, melőzve a bővebb magyarázatot.

A városi kutak viz tekintetében egy sik területen fekvő kuttaknak nem azonosíthatók. Selmezbányán a szikla talaj, az ezen fekvő csekély lágy talaj teszi azt, hogy csapadékos időjárás alkalmával a kútba inkább a felső talajrétegekből történik a víz beömlése, s így csekély szűrő rétegen menvén keresztül a víz, igen sok szerves anyagot visz magával és megzavarodik, fertőzőzö válik. E szerves anyagok a vízben hosszabb állás

T Á R C Z A.

Szinészek közt.

Megint itt a vándorcsoport.
Korcsamánk nagy-terme népesül,
Szól a fűrés, a kalapács.
A szinpad elpenderül.

Ingujában izzad, dolgozik
A hős-szerelmes, énekes;
Bölcs képpel a komikus is
Megváltó eszméket keres.

Az intrikus meg intrikál:
A direktor zsebére tör,
Mikor oly bűnre csabítón
Pisliánkol ablakon a sőr.

Széken, batyún a holgytagok
Csevegnek bizodalmasan
S fel-felnevetnek édesen
E pipafüstös oduban.

S a mint egyikök, másíkok
Zsineggel, szöggel érkezik:
Mit tud, a bérletűgy hogy áll?
Kérdézetve, körülveszik.

A primadonna járja be
A város minden szögletét:
Meg fog telni a bérletív.
Oh gázi, tapsolnak feléd!

Zsongás, zszibongás mindenütt.
Szegénynek, nincsen semmijök;
De szivök reménytelen tele,
Mely kifogyhatatlan, örök.

S én oly jól érzem magamat
E szegény emberek között.
Üvegházi narancsla is
Beteg, egészen megtörött.

Ha néha délül ide ér
A sirokkó lehellelte,
Az örömtől megrázkodik
Mosolyog minden levele.

Egy percze tán azt képzeli,
Hogy édes hazájába' van.
Az idegenben, köztök itt
Oly otthon érzem magam.

Lelkem a havasok között,
Hol az ember is oly hideg,
Fázik mindig. A szó, a szív,
A gondolkozás oly rideg.

A művészet meleg köre
Havat olvaszt föl szívémen.
E z e k a vandormadarak
Hozzak el a tavaszt nekem.

Versényi György.

A „Szerelem“ és a „Szenvedés.“

— Irtá: Sváb Leo. —

Egyszer este, mikor a lemenő nap bíborpirosra festette a könnyű barány fellegeket és utolsó sugarával bearayozta a fak sudarat, a kis fülemüle mesét mondott kedvesének, a rózsának.

Igy kezdte:
Tündér honban nagyon, ah nagyon szép

Öt örökké kék az ég, mindig zöld a pázsít, virág sohase hervad, sohase fonnad el s a kis tündérek mindörökkön örökké ifjak, szépek maradnak.

A tündékirálynő egyszer magához intette szolgáit, az enyhe tavaszi szellőt és azt mondta neki:

— Menj, hívd alattvalóimat ide!
A langyos szellő gyorsan engedelmeskedett úrnője parancsának.
Könnyű lepkeszárnyal kirepült a mezőre és tündértől tündérhez szállt.

Mindegyiknek megcsókolta a homlokát és mindegyiknek azt mondta:

— A királynő hivat!
A kis tündérek odasiettek az ő felséges asszonyukhoz és megálltak trónja előtt, a mely egy darab gyémántból készült.

— Királynő, itt vagyunk. Mit parancsolsz?
A tündékirálynő azt felelte:

— Szálljatok le a földre. Járjatok ország-ról-országra, városról-városra, faluról-falura, hazról-hazra. A testvéreim, a kik arra vagytok hivatva, hogy boldogítsatok, menjetek és jutalmaztatok meg a jó embereket. Ti pedig, a kiknek az a feladatuk, hogy büntessetek, büntessétek meg a rosszakat! . . . Menjetek hát!

A tündérek nehéz szívvel hagyták ugyan el szép hazájukat, de kénytelenek voltak engedelmesskedni.

Párosan szálltak le a földre.

A Szorgalom karolngotta a Gazdagságot és így szól hozzá:

— Mi együtt megyünk, nemde?
A Gazdagság fejével bólintott.

— Mi együtt megyünk.
Előlépett aztán a Tönyság.

— Kivel menjek én? — kérdezte, körülneve testvérei közt.

után leülepednek, a víz bizonyos idő múlva megtisztul, az újabb fertőzés nem fordul elő; de midőn a kutak vize nagyon megfogy, a fenékre leülepedett iszap újra felzavarodik és a vizez újra fertőzi. Ehhez járul, hogy a víz megfogyása rendszeren nyár utóján, vagy ősszel áll be, midőn az altalaj legmélegebb, a szerves anyagok bomlása is legteljesebb.

Síksgón kisebb-nagyobb mélységben találjuk meg, melynek a mélysége az év egyes időszakaiban változik is, de kisebb-nagyobb mélységben az mindig feltalálható; ellenben Selmeczbányán így talajvíz nincs, ezen víz itt csak addig található, míg a talaj rétegeiben a völgyekbe leszárvó, ha ez megtörtént és újabb csapadék nem esett, a talaj teljesen kiszárad.

A városi kutak vizét Schenek dr. bányatanácsos elemezte, az elemzés azonban csak egy bizonyos időben történt, nem tudja előadó az évek minő szakában, vagy minő időjárás alkalmával, a nyert adatokban nincs oka kételkedni, csupán azt kell megfigyelnie, hogy a selmeczi kutaknál, de más vidék kutjainál is egy elemzés eredményét irányadónak tekinteni nem lehet, mert igen sok körülmény befolyást gyakorol a kut vizére, melyeket számításban kívül hagyni nem lehet, így itt évente tapasztaljuk, hogy tavasszal hóolvadáskor és bővebb esőzések alkalmával a kutak vize megzavarodik, szárazságban ellenben nagyon megfogyatkozik —, mindenestre kell a víz mennyiségének változatlanságát a víz kémiai és bacteriológiai összetételének is változni, azon nézetben van előadó, hogy csak éveken át havonta egy-két hetenként történő rendszeres elemzések adatai után leszünk képesek a selmeczbányai kutak vizének változó összetételét alaposan felismerni.

Ezen viszonyoknak megfelelőleg bő csapadékos és száraz idő alkalmával tapasztaljuk a város területén a víz által okozott betegségek tömegesebb fellépése.

Nem reflektálva bővebben arra, mely körülmény minden községben ugyanaz, a víz Selmeczbánya sem tesz kivételt, hogy a város talaja évszázadok óta a lakosok által bepiszkoltatott, hogy a pöcögödők, arnyék-székek, helytelen csatornázás, rozsz istálló, szemét- és trágyadombok által folyton piszkítottak, s így földre hulló csapadék a felső talajrétegben elég tisztátalan anyaggal jut érintkezésbe, melyektől nem mindig tisztulhat meg a talajon át a kutakba vezető uton.

A városban évente jelentéktelenül, tavasszal kisebb-nagyobb fokú gyomor-bél hurut járvány, nemkülönben nyár utóján és ősszel is, — múlt évben ősszel typhus járvány lépett fel, mely ezen tavasszal nagyobb terjedelmű vált.

Eltekinve ezen járványos betegségekét a rozsz ivóvíz ezen fölül állandó gyomorhurut, étvágy hiányt és rozsz emésztést okoz és tart fenn, mely a szervezet ellenálló erejét csökkenti, s így betegségre hajlamosítja, csecsemők és kis gyermekekénél ez a hatás szembetűnőbb, náluk a gyakori megbetegedés mellett, nagyobb arányú halálozást is okoz.

Tekintsük az ivóvíznek gazdasági oldalát, vajjon van-e befolyása a város lakóinak közgazdasági állapotjára? Igen is, mennyiben a jó és egészségteljű tekintetben kifogásolatlan ivó és használati víz egyik legerősebb biztosítója a jó közegészségnek, mi is számos város történetéből kiválgatjuk, ha a város lakói egészsége és irányban biztosítatik a zavartalan munkálkodás, a csekélyebb fokú betegedés és halalozás, mindenestre érezhető jó befolyást fog gyakorolni a város lakóinak közgazdasági vagyonszerzési állapotára.

Mert ha csak 1/4 részszel lennénk is képesek a betegedési és halalozási arányt, a városban leszállítani, ennek igen szembetűnő eredményei lesznek.

A vízvezeték azon felül a polgárok vagyona, nevezetesen tűzveszély esetében legnagyobb biztosítója.

Elég szomorú példák vannak úgy égszkről feljegyezve a város történetében, hogy más városok hasonló sorsát ne tekintsük, így oly nagyobb égsz több kárt fog okozni, egyonban, iparban közegészség, esetleg emberéletben is, mint mennyibe a felállítandó zárt csőrendszerű vízvezeték kerül.

A zárt csőrendszerű vízvezetéknek mennyi a vízszükséglet?

A belváros lakossága 7000-nél nem több; ezek közül 1000 a városnak annyira környékén lakik, hogy a vízvezeték jöttémnyében nem részesülhet; tehát körülbelül csak 6000 lakos fogja igénybe venni, mint-hogy a város hegyoldalán van építve, másrészt minden vízfórással a bányászati számára van lefoglalva, a szükséges vízmennyiségnek előteremtése nagyon nehéz, azért a napi és személyi vízmennyiséget a legcsekélyebb mennyiségre 50 literre téve, a napi szükséglet 300 m³ (300000 liter), az évi közepesen 109500 m³; ha ezt a mennyiséget alapul vesszük egy oly vízfórással volna szükség, mely mpercenként 35 liter vizet szolgáltatson; ha ellenben 7000 lakosságra számítunk, ezen vízszükséglet megfelelőleg nagyobb lesz; de másodpercenként 4 liter viz elegendő volna.

Az egészségtan naponta és fejenként 150 liternyi vízmennyiséget ír elő, s látjuk, hogy az újabb épülő vízvezetékénél még ennél is több vizet számának egységül, azonban Selmeczbányán a víz tekintésében egy kisebb mennyiséggel kellene beérni.

Most tekintsük, vajjon Selmeczbánya városra rendelkeznek-e a kimutatott szükségletet adó vízfórással, melyekre az új vízvezeték építeni lehet?

Elsőben nézzük az állandó forrásokat: — Vízvezetékre csak a magasabb helyeken eredő források levén felhasználhatók, kevés ilyen forrás áll rendelkezésre. Az Ottergrundtól alatti forrás, a Szt. János forrás, az u. n. Teplítók forrása, továbbá a felső Györgytárna, és a Szt. Mihálytárna belső völgyének forrása.

A Teplítók a Rossgrundtól számára van lefoglalva, a felső Györgytárna a bányakinstár, a Szt. Mihálytárna forrása ezen bányatársulat tulajdonai.

Ezen forrásokat lehetne az új vízműnél vízdóktól felhasználni. Tekintsük, mennyi e források vízmennyisége?

A Szt. János forrás az 1887. év augusztus havában adott mp. 071 liter, a többi forrásokat nem mértük, de mennyiségüket többre, mint 050 literre tenni nem lehet, s így nagyon száraz időjárás alkalmával az összes felhasználható forrás mennyisége 150 literre tehető.

Tavasszal ez a mennyiség 5-6 szoros is. Méréseket csak a györgy tárnai völgyben tett előadó az 1887. év tavaszától összeig, tavasszal ápril havában 8-10 liter volt mpercenként a vízbőség, május, június hónapokban 4-5 liter, július hóba 2-3 liter, augusztusban 075 liter, szeptember hóban 120 liter, octoberben 2-3 liter.

(Folyt. köv.)

H I R E I N K.

Árvából. Holub felolvasása. Holub Emil dr. Afrika-utazó f. hó 10-én a délafrikai népek kulturálapotáról felolvasást tartott igen szép számú közönség előtt Alsó-Kubiban. Felolvasás után közveszére volt, melyben a vármegye előkelő közönsége szép számmal vett részt. Holub megígérte, hogy gyűjteményéből az alsó-kubini iskoláknak is fog küldeni.

Liptóból. Császkai György püspök e hó 22-én Rózsahegyre érkezik és 24-én beszenteli a Likavén épült új templom, 25-én Oszadán kiosztja a bérmeáls szentséget, oda rendelvén Alsó-, Közép- és Felső-Revuczát is, 25-én pedig Koritniczára rándul.

Vizsgálata. E hó 8-án volt a rózsahelyi felekezeti nélküli óvoda vizsgálja, mely alkalommal az óvónó Laucsik Jánosné szül. behárfalvi Nemess Mária tehetségének és fardadosának fényes tanulejt adta. A kisdetek a magyar nyelvben kelő jártasságot tanúsítottak, szabadsággal verseltek és a játékokat élénken végezték. A vizsgálatnál többek közt jelen volt: Mattyasovszky Gyula fozsolgábró, Kubinyi Lajos dr. kir. algyűz. s. Policz Bernát és Duschnitz Mór dr. ügyvédek, Jabkovszky gym. rajztanár stb. és számos előkelő család.

Zólyomból. Konfirmáció Besztercebányában. Folyó hó 10-én a helybeli evang. templomban megható ünneppel folyt le, a mennyiben e napon vagy 12 fű és 18 léány járult először az ur-vecsorához; illetve az ugynevezett conformatziót tartott. Az ünneppel részei: éneklés, imádkozás, hitélet és végül az úrvecsora. Az ünneppelen számosan vettek részt.

Szinielőadás Besztercebányában. A besztercebányai korszolozó egyesület saját csarnoka (pavillon) építési költségeinek fedezésére Besztercebányában 1889. évi június hó 15-én a városi színházban műkedvelői szini-előadás rendez. Ez alkalommal előadatik: A protekció. Eredeti vígjáték 3 felvonásban. Irta Bereczik

Árpád. Személyek: Pataky Iván, miniszter. tanácsos Weisz Gyula úr. Szeréna, leánya Thurányszky Marta úrhölgy. Igaly Kázmérné szül. Huszthy Alvine Sebe Irén úrhölgy, Falfainé Gabriella, özvegy Bogovits Sándorka úrhölgy. Lógody Alfons, miniszteri titkár Gollner Béla úr, Veres Károly, miniszteri fogalmazó Szerényi Károly úr. Huszthy Gusztáv, miniszteri fogalmazó Ferenczy Ödön úr. Szentesy Béni, miniszteri fogalmazó Gollner Kornél úr, Karika Friczi, miniszteri fogalmazó Gröbl Erde úr. Mészáros Miklós, miniszteri fogalmazó Brogyányi Kálmán úr. Mócsing Fabian, irrodásti dr. Selymessy Sándor úr. Leshotay Luczian Homolay Gábor úr. Inas. Homma Lipót úr. Bál vendégek. — Korszolozások. Történet. Budapest. Az első és harmadik felvonás Patakynál, a második felvonás a városligeti korszolozó csarnokban és a Jégen. Sűgő: Császár Otto úr.

Bende Imre püspök Besztercebányán. Folyó hó 18-án érkezik körünkbe Bende Imre püspök úr Ő Méltósága, hogy az úrnapi körmenetet személyesen végezhesse; ez alkalommal csak rövid ideig marad itt, mert úrnapi után bérmá-útra indul.

Királyi tábla ügye Besztercebányán. A kiküldött deputáció polgármester élén június hó 11-én utazott Budaestre, hogy a királyi tábla ügyében az igazságügyi ministernél és a miniszterelnöknél tisztelegjen, s kérje őket, hogy Besztercebánya sz. kir. város is egy királyi táblát kapjon. Kívánjuk, hogy a legjobb siker koronázza lépteit!

KÜLÖNFÉLEK.

Bende Imre, besztercebányai megyés püspök a múlt hét folyama alatt Körömczében és vidékén bérmeáls tartott. A népszerű főpap tiszteletére vasárnap Belházy körömczi apát-plebanus díszbédét adott, melyre a város több kitűnőse is hivatalos volt. Vasárnap meglátogatta a püspök úr az iskolákat is és a növendékekhez több kérdést intézett; nem mulasztotta el egyszerű mind kifejezést adni elismerésének, hogy a város anyagi áldozatkészséggel szerelte fel iskoláit.

Boleman Lajos, a besztercebányai kir. törvényszék elnöke f. hó 12-én és 13-án a helybeli kir. járásbírósgót vizsgálta meg s úgy a hivatal ügyitele, valamint a tapasztalt rend felett teljes melegegedésének adott kifejezést.

Kitüntetés. A király Farkas István bányatanácsos-igazgató és Schenek István dr. bányatanácsos, a selmeczi bányászati és erdészeti akadémia rendes tanárainak a közoktatás terén, valamint a természetudományok előmozdítása körül szerzett érdemeik elismerésül a főbányatanácsos czimtel díjmentesen adományozta. A magunk részéről is szivesen gratulálunk megérdemelt kitüntetéshez.

Turócvarmegye közj. bizottsága folyó hó 12-én tartotta rendes havi ülését, mely

Azt mondta neki erre a Nyomor, a sápad arcú Nyomor, a kinek a ruhája ringyből-ringyből való volt.

— Mi ketten mindig szerettük egymást. Jöjj hát, együtt elválaszthatatlanul járjuk be a földet.

Es elszálltak . . .

Előlépett az Öröm. Bajos arcú, mosolygó tündér volt. Nyakán gyöngyfüzért viselt, a mely konyekből örömkönyvből készült.

— En velem ne jöjjön senki, — szólt. — Elmezyek magam, kísérőmre nincs szükségem, mert hiszen egymagamban is szivesen befogadnak mindenütt, jól tudom.

Es elszállt . . .

— Hat én kivel menjek? — kérdezte a Fosvénység.

Az Irigység, a ki éppen akkor vette magára palástját, mely a pongyalapítvány sárga virágaiból volt csinálva, azt felelte neki: — En méltó társad leszek, azt hiszem!

— En a Dicsőséggyek megyek! — szólt a Kevelység, elszálltak ok is . . .

Csak a Szégyened maradt meg vissza. — Hat te miért nem röpülj le a földre? — kérdezte tőle a kiralyon.

— Nincs társam, — felelt a szégyened. — Egyedül maradtam, testvércim mind elszálltak.

A tündérkiralyon elgondolkozott.

— Nincs társad? . . . Pedig itt nem maradhatok. Egyedül elcsúsznék magadot. Menj egyedül, próbálj egymagamban szerencsét!

A Szégyened erre felöltötte fekete köntösét, fekete fátlyallal vonta be az arcját és ő is leszállt a földre.

Szállt, szállt, szállt . . .

Béjárt szazegy országot. Minden kapunál megállt és bekopogtatott. Siránkozva kérte az embereket:

— Eresszettek be, oh eresszettek be! De ha megkérdézték, hogy ki van künn s ő megmondta nevét, hát mindenütt azaz utasították el, hogy:

— Csak menj, menj, rád semmi szükség sincsen itt!

Csellél mégis belopódzott egy-két házba: De ott se volt soká maradása. A mint fölismerték, rögtön elkergették.

Sokáig járt — kelt a Szégyened a földön. Végre belátta, hogy egymagában mire se megy és ismét visszaszállt Tünderhóba.

A kiralyon csodalokozva fogadta: — Hat te megint itt vagy? — A Szégyened panaszkodva azt válaszolta: — Béjartam szazegyorszázot, szazegy országnak minden városát, minden falvat.

Bekopogattam szazegy országnak minden hazába, de az emberek nem akartak beereszteni. Csellél ha belopództam valahová, onnan is kivertek, a mint rák ismertek . . . Oh kiralyon, adj hát nekem társnót. Magam bizony semmire se megyek!

— Mar látom, — szólt a kiralyon, — hogy ugyetlen vagy. Nézd, testvéredtől minden nap kapok rózsaszirmra irt levelet. Valamennyinek jól folyik a dolga, valamennyinek akadt hájleka, nem egy de szaz is, meg ezer is.

A Szégyened azt mondta erre: — Ah oket szivesebben látjak az emberek. Pedig nem én vagyok a legrosszabb lelkű tündér . . . Ha mindig csak zokogás, fajdalom jár a nyomomban, tehetek én róla? Te teremtettél ilyenek.

— Igazad van, — mondta a kiralyon. — Mind igaz, a mit mondasz. Ime hát, hogy panaszra ne legyen okod, adok neked társnót!

S a szép tündérkiralyon lélepett gyémánt trónjáról és végtelen gyönyörből, mámorító kéjből meg emésztő vágyból új tündért teremtett.

Minden tündér kozt ez lett a legszebb. — Az ajka mosolygott, a szeme ragyogott. Gyönyör volt őt nézni.

alkalommal a szakelődők tették meg jelentéseiket. — A varmegye bizottsága pedig tegnap tartotta énevégyes közgyűlését, melynek lefolyásáról lapunk jövő számában honok részletes tudósítást.

Művészeti estély. Rendkívül érdekesnek ígérkező művészeti estély; rendezz ma Turóc-Szt.-Mártonban, a varmegyeház termében négy budapesti művész: Stoll Károly, a m. kir. operaház tagja, Somogyi Mór, zongora művész. Solymosi Elek, a népszínház t. tagja és Solymosi Etel. A jeles művészek körüjükben érintik városunkat is és hisszük, hogy úgy a helybeli, mint a vidéki közönség meg fogja ragadni az alkalmat, hogy ez igazi művészetet nyújtó estét tömeges látogatással fogja felkarolni annyival is inkább, mert csak egy előadás lesz. A művészek körüjükben Selmezbányán, Besztercebányán, Korintzácz, Rózsahegy és Liptó-Szt.-Miklós is értenek fogják. A műsort, melyből az élvezetes estélyre is lehet következtetni, a következőkben adjuk:

I. Hangverseny darabok (Weber Liszt) előadja Somogyi Mór. II. A hajtórés monológ, írta Fr. Coppé, fordította Gabányi Árpád, előadja Solymosi Elek. III. Tavaszi dal. Wagner Richard Walkur című dalművéből, énekl Stoll Károly. IV. Polonaise. Chopinolt. A Nocturne, írta Somogyi Mór. c) Caprice, szerzte Raff, előadja Somogyi Mór. V. Angolo keringő, írta Czibulka, énekl Solymosi Elek. VI. Vadasz d. Kreutzer »Granadaí éji szállás» című dalművéből, énekl Stoll Károly. VII. Scherzo, szerzte Brahms. Magyar rhapsodia, szerzte Liszt Ferenc, előadja Somogyi Mór. VIII. Melánia keringő, írta Strausz János, énekl Solymosi Elek. IX. A »Sákingeni trombitás» bucúdala, énekl Stoll Károly. X. Tréfás dalok, énekl Solymosi Elek. XI. Magyar népdalok, énekl Solymosi Etel. — Bővebb értesítést a falragaszok nyújtanak.

A nemzeti ügy szolgálatában álló művészek a vidéki viszonyokra való tekintettel a helyárakat is a lehető mérsékelt állapotba hozták meg, a mennyiben az ülhelyek ára 1 ft lesz, mely összeg ily nemese elvezetést valóban csekélység. Újból ajánljuk a művészeket olvasónk szives pártfogásába.

Faklyament Zsolnán. Zsolna város polgársága neszt vévén annak, hogy Marsovszky Jenő, Trencsénvármegye alispánja, a város szülőjé, a rajcei fürdő megnyitása alkalmából az esti vonattal Zsolnára fog érkezni, megragadta az alkalmat, hogy alispánja történet megválasztása alkalmából lehetőleg fényesen fogadja. E hivt 8 órákor a polgárok nagy száma, a hivtálok testületileg vártak az induló háznál. Kévséssel után szállott ki az alispán a vonathoz, s a város nevében annak érdemes bíróját Balogh Ignác fogadta, mire az alispán a meglepetés hangján válaszolt. A városba érkezvén, egyenesen a casinóba ment, melynek újonnan felszerelt helyisége szintén meglepte. Innét a városi fogadóba kísérték s ekkor ért a második meglepetés: az egész város, mintegy parancsra s ki lett világítva s lassú menetben közeledett a fogadó elé lobogó faklyákkal a polgárok hódoló küldöttsége. Most a városi főjegyző Gyuriss József lépett elő s ékes szavakkal tolmácsolta a polgárság érületét; befejező szavaira harsogó éjjen következett. A szívhöz irányított szavak annyira megindították az ünneplőket, hogy a különben ékesen szóló alispán alig talalt megfelelő szavakat érzelmi festésére. A meglepetések sorát a casino nagy termében rögtönzőve rendezett 70 terítők bankett fejezte be. A felköszöntők sorát az előző alispán nyitotta meg, eltévén a dícsőésősen uralkodó királyi part, megkoronázatásuk 22. évfordulója alkalmából, (épen jun. 8-ika volt.) Udvarszky Péter, a casino érdemes s általános kedvelt előnöke, az alispánra; Csáka Károly, gymn. igazgató, az alispán iskolatárs és Gyuriss József, városi főjegyző szintén rája; Miletz János ügyvéd, annak családijára, Pollák József dr. ügyvéd a városi tanácsra, végül Bánhegyi Mór joggyakorló, az ügyvédi karra emelték poharaikat. Maga az alispán minden egyes felköszöntőre bmulgatás ügyességgel replikázott s midőn szó volt arról,

mily áldozatot hozott, a mikor az igazságszolgáltatás teréről a közigazgatáséra lépett, lemondván díszes törvényszéki előnöki állásáról, különös tetszésben részesült ama talpraesett megjegyzése, hogy: »Alte Liebe rosette nicht; ő is visszatért rég elhagyott kedveséhez, a közigazgatásához, e téren kezdette ugyan is meg nyilvános pályáját. A rendezőség figyelemre alispán ur nejét éjjen zelene lepte meg. Masnap az alispán kedves nevével együtt Rajeczre utazott, hogy jelen legyen a megnyitási alkalmából rendezett dísz-banketten, melyen 20 bécsi vendég (örvösök és hírlapudósítók) is részt vett.

Tanulmányi kirándulás. A turóc-szt.-mártoni állami közép kereskedelmi iskola tanulóifjúságának egy része a tervezett, de közbe jött akadályok miatt egyelőre elhalasztott nagyobb kirándulás kárpótlásául Teschenbe rándult át.

A selmezi bányász- és erdőszakadémiát ez évben végző polgárok f. hó 8-án tartották meg »Valenta-mulatságukat« a városi vígadók kertj helyiségeiben, a hivtálokban vettek búsított a tánczólo közönségtől, levén e mulatságuk az utolsó, melyet mint akadémiai polgárok Selmezbányán rendeznek. — A táncz a szabadban esti 11 óráig tartott, a midőn a terembe vonult a közönség és folytonos jó kedvben reggeli 4 óráig tánczolt, a »Csárdás virradtig« fejezték be a szept. mulatságot. Sok rokonszínre a búcsúja volt ez, mely szívek a mielőbbi és boldogított viszontlatás után sóvárogva válik átíni a közeli jövőt. §.

A rajcei-telpliaci fürdő ünnepélyes megnyitása több vasnap volt, melyen Marsovszky Jenő, Trencsénvármegye alispánja. Zsolna város közönségének nagy része, budapesti és bécsi örösök vettek részt. A megnyitási alkalmából díszbeöltözött, mely számos felköszöntő mondatot, a fürdő-rezvénytársaság élén Smialovszky Valér orsz. gyűlési képviselővel mindent elkövet, hogy e kitűnő gyógyító erővel bíró fürdő a közönség igényeinek minden tekintetben megfeleljen.

Selmezbányai törvényhatósági bizottság ülést f. hó 11-én tartotta meg, melynek előljén Marschalkó Gyula bizottsági tag azon idítványt terjesztette elő, hogy tekintettel arra, miszerint a turin-párisi kirándulás Selmezbányáról is rész vesz egy társaság és tekintettel arra, hogy hazánkban ez idők csak két törvényhatóság van, a mely eddig soha nem üdvözölte nagy hazánkfiát, Kossuth Lajost, s e két törvényhatóság igitke Selmezbányára sz. kir. város, — s végül tekintettel arra, hogy a kiránduló társaságban két városi tisztviselő is részt vesz, határozta az a közgyűlés nagy hazánkfiának üdvözölését a város közönségének nevében és az üdvözlő irat átnyújtását a társaság által. — Ez idítvány azonban elvetélt, Tóth Gáspár ügyvéd ellen indítványt fogadtatott el, mely napirendre tértést foglalt magában. §.

Érettségi vizsgálat. A turóc-szt.-mártoni állami közép kereskedelmi iskolában a szóbeli érettségi vizsgálat holnap lesz Szüllő Géza kir. tanácsos-tanfolyegző, mint a kultuszminiszter biztos és Grun Ferenc keresk. miniszteri osztálytanácsos, mint a kereskedelmi miniszter biztos jelenlétében. Felhívjuk közönségünk, különösen a szakkörök figyelmét e vizsgálatokra, hogy megközödsést szerezhessek ez iskoláról.

Katonai hangverseny. A selmezi vígadók kertjében pünkösd másod napján délután 5 óráig esti 10-ig folyt le a losonci c. és k. 25. gyalogezred zenekarának hangversenye, melyet mintegy 300 főnyi közönség hallgatott végig és elismeréssel adózott a zenekarnak. Az ütmes zene által felvilányított közönség ezután a terembe vonult, a hol a legkedélyesebb táncmulatságok egyike vette kezdetét folytonos »hogv-volta«-akkal, melyeket azonban a katonák nem vettek figyelembe és így magukra vonták a duzzogó és tánczóli óhajító hölgyek méltó aprehenzióját, — és igen érezhetővé tették az aranyos cigány zene hiányát. §.

Helyreigazítás. Lapunk mult számában közöltük volt a znióvárjai állami tanítóképző intézet évszázó vizsgálatának sorrendjét, mely alkalommal a hittani vizsgálatok

napja kimaradt. Nehogy e tévedés félreértésre adjon alkalmat, közöljük, hogy a hittani vizsgálatok e hó 8-án tartattak meg és pedig az ág. ev. vallásuké délelőtt, a r. kath. vallásuké délután.

Táncmulatság. A kis-selmezi és turányi önk. tánczólo egyesület folyó hó 29-én a szucsányi »Brezini« erdőben táncmulatságot rendezt.

Nyári mulatság. A Csökligetben tartottak meg f. hó 11-én a selmezi evang. elemi iskola növendékei minden tekintetben igen sikerült nyárimulatságukat, az úgynevezett »Herbst-majális«. §.

A vihneji fűrdővendégek első névsorát küldték be lapunknak. A vendégek száma június 6-áig 140 volt.

Verekedő munkások. Folyó hó 13-án a pribócei állomás körül dolgozó munkások a szerszámok miatt összeverekedtek s közben be egyik Broosko György fiatal munkás fején a kalapácsal két centiméternyi sebet ütött. A sebesült Strausz Adolf dr., vasuti orvos, kit táviratilag hívtak a beteghez, részesítette orvosi segítségben.

Tavaszi mulatság. A pribócei ág. ev. iskola ifjúsága által folyó hó 10-én a »Cserfaliget«-ben rendezett tavaszi mulatság igen szépen sikerült. A jó kedvű társaság, melyben képviselve volt a varmegye több előkelő családja is, a festmény jó kedvű éjjenlőtti 3 óráig tartotta össze.

Halál a bányában. E hó 23-án Selmezbányán Parduich Matyas nevű bányamunkás a mélységbe lezuhanván, szörnyen halt. Az esés következtében feje szétzúdott s gerince megtört. A szerencsétlen szorgalmas, takarékos és vallásos ember volt. Özvegyst s öt gyermeket hagyott hátra.

Mennyit nyom a mi művésztünk? Egy élelmes angol újságíró a multkor kíméret, hogy melyik angol színésznőnek van a legvékonyabb dereka. Az angolusom most tul-tett egy magyar collegának, aki nemcsak a derakatt merete át az asszonyi művészek se-regének, hanem egyenkint mászára rakta őket, hogy testülyük statisztiikai adatait állítoon össze lapja számára. Satanello barátunk a »Magyar Figaró« színelmes szerkesztője szives volt rendelkezésünkre bocsátani adatait, a mit gramm külömbéggel nélkül itv hiven reprodukálunk: N e m e z t i s z i n h á z: Yaszay Mari 69 kilogramm Mirkus Emilia 52, Helvey Laura 68, Prielle Kornelia 65, Felekini 71, Csillag Teréz 64, Lányai Ika 56, Nagy Ibolyka 55, Lendvayné 67, Vizváriné 68½, Fay Szeréna 49. N é p s z i n h á z. Blaháné 69, Hegyi Aranka 68, Pálmai Ilka 66, Hevesi Janka 52, Gyurmann Alice 48, Beszenyi Mari 63, Parthényiné 70, Klariné 54, Lukacs Juliska 67, M. kir. Opera. Bianchi 53, Szilágyi Bella 71, Maleczkyné 69, Abrányiné 63, Kordu Mariska 49. A b a l l e t: Müller Katica 57, Maruzzi 65, Zsuzsancsics 59, Kürthy A. 60.

Közönségtelplianítás. Mindazon ismerőseinknek s jóakaróinknak, kik boldogult Liszka Gyusztáv magy. királyi bányaiskolai vezérnaggyas elhunytá alkalmával öszinte részvétüknek kifejeztést adtak, kiválóan pedig a selmezbányai önk. polgári és akadémiai tüzőelőgyeltnék, a m. k. bányagazgatósági és akadémiai tanártestületnek ezúton is hálás köszönetet mond részvétének oly impozans módon nyilvánításáért Selmezbányán, 1889. jun. 10.

a gyűzőlő család.

Süketeknek. Egy személy, ki egy közönséges szer által 23 éves süketéssé és fuldúgásból gyógyult ki, készséggel szolgálna azon szer leírásával mindenkinek, ki hozzá fordul Czim: NICHOLSON H. J., Wien IX. Kolin-gasse 4.

NYILTTÉR.

Schwarze Seidenstoffe von 60 kr. bis fl. 11.65 p. Meter — glatt und gemustert (ca. 180 versch. Qual.) —
Weiße Seidenstoffe von 60 kr. bis fl. 11.15 p. Met. — glatt und gemustert (ca. 150 versch. Qual.) —
versendet roben- u. stückweise porto- u. zollfrei das Fabrik-Dépôt G Henneberg (K. K. Hoflieh), Zürich. Muster umgehend Briefe kosten 10 kr. Porto.

Felölő szerkesztő: Nagy István.
Főmunkatárs: Vörös Ferenc.

HIRDETESEK.

Komoly szándékú házassági ajánlat.

Egy derék ekölösös 30 éves, ev. vallású üzletember, kellemes kinézéssel és fedhetetlen magaviselettel, ki felsőmagyarország egyik nagyobb városában egy már 20 év óta jó hírből álló üzlettel bír, egy házilag jól nevelt, 2—3000 ft hozományával bíró leányval vagy fiatal özvegyvel házasságra lépni óhajk. Ajánlatok a vagyon viszonyok adatai mellett (ha lehetséges arckép mellékéssel) szivesen fogadják Flamm Gusztáv ur Selmezbányán, alsó-utca 253. sz. — A lesgyőrúbbi titoktartás ígértetik és megnevelelő ajánlatok (arcképpel) visszazárazmatának.

423. sz.
júni 1889.

Arveresi hirdetményi kivonat.

A turóc-szt.-mártoni kir. járásbírósság mint teleklönyvi hatóság közhírré teszi, hogy Specht S. K u l c s h u l. V o j t j á k M á r i a elleni végrehajtási ügyében Znióvárjaja közönségben felvő a znióvárjaji 83. sz. jtkjében I. 100 sor 100. sz. a felvett s Vojtják szül. Taborcsky Anna, Vojtják Mária, Kluch szül. Vojtják Mária és Vojtják Frantiska nevére irt 75 ösz. sz. ház és telekre 500 ftban ezenell megállapított kiáltási árban az árverést elrendelte, és hogy a fennebb megjelölt ingatlanosság az 1889 évi június hó 24-ik napján d. e. 10 órákor Znióvárjaja közönségben a közösg házánl megtartandó nyilvános árverésen a kiáltási árban alól is el fog adatni.

Arverzeni szándékúok tartoznak az ingatlanosság kiáltási árának 10%-át készpénzben, vagy övadékképes értékpapírban a kiküldött kezéhez letenni, vagy pedig a bánatpénznek a bíróságnál lett előleges elhelyezéséről kiállított szabályszerű elismervényt átszolgáltatni. Kir. járásbírósság mint teleklönyvi hatóság.

Turóc-Szt.-Mártonban 1889. január 31-én.

Fekete,

kir. bíró.

200. sz.
1889.

Arveresi hirdetményi.

Alulirt kiküldött végrehajto az 1881. évi LX. t. cz. 102. §-a értelmében ezenell közhírré teszi, hogy a 1447/889. számú végzésé által Grünblatt Jakab végrehajto javára H e r c o g Z s i g m o n d és R ó z á n a ellen 996 ft s ár. erejéig elrendelt kiéleltégi végrehajtási alkalmával bírölég fel foglalt és 521 ft 80 kraj. becsült mindenféle szoba bútor, 1 szkiziv készítőegj, teljes felszereléssel, 1 dzsuzalozógépj, 650 darab mindenféle szkiziv palackból álló ingóságok, 996 ft. törke, ennek 1889. év Április hó 2 napjától járó 6 % kamatai, eddig öszesen 60 ft 1 kraj. per — végrehajtásérti — és foganatosítási —, továbbá 2 ft. arverési hirdetési költségek erejéig, nyilvános árverés útján eladnának. Mely árverésnek az 1464 1889. sz. kiküldött rendelő végzés folytán a helyszínen vagyis Herceg Zsigmond és Róznál Ruttkán leendő öskészítésére 1889. évi június hó 28-ik napján d. e. 2 órája határidőül kitűztetik és ahhoz a venni szándékozók ezenell egy megjegyzéssel hivnának meg: hogy az érintett ingóságok ezen árverésen, az 1881. évi LX. t. cz. 108. §-a értelmében a legtöbbet ígérők becsarón alól is eladati fognak.

Az elarverendő ingóságok vételára az 1881. évi LX. t. cz. 108. §-ában megállapított feltételek szerint lesz kifüztendő. Kelt Turóc-Szt.-Mártonban 1889. évi június hó 10-én.

Zathureczky Jenő,

kir. bíró, végrehajto.

1187. sz.
júni 1889.

Arveresi hirdetményi kivonat.

A turóc-szt.-mártoni kir. járásbírósság mint teleklönyvi hatóság közhírré teszi, hogy Tomcsanyi Istvának — kk. Z s a r i n y i L a j o s elleni végrehajtási ügyében Draskócz közönségben felvő s a draskócz 24. sz. jtkjében A t t 3 — 12 sor szám végül, birtokból megfelelő 1—9 sor sz. ingatlanokból néhai Mikó János B. s tétéle szerint ¼ részben megjelölt jutalékra az árverést elrendelte, és hogy a fennebb megjelölt ingatlanosság az 1889. évi június hó 28-ik napján d. e. 10 órákor Draskócz közönségben a közösg házánl megtartandó nyilvános árverésen a kiáltási árban alól is el fog adatni.

Arverzeni szándékúok tartoznak az ingatlanosság becsarónak 10%-át készpénzben, vagy övadékképes értékpapírban a kiküldött kezéhez letenni, vagy pedig a bánatpénznek a bíróságnál lett előleges elhelyezéséről kiállított szabályszerű elismervényt átszolgáltatni. Kir. járásbírósság mint teleklönyvi hatóság Turóc-Szt.-Mártonban 1889. évi március hó 23-án.

Fekete,

kir. bíró.

679. sz.
júni 1889.

Arveresi hirdetményi kivonat.

A turóc-szent-mártoni kir. járásbírósság mint teleklönyvi hatóság közhírré teszi, hogy

Gulkin Izraelnak — B a r g á r P á l elleni végrehajtási ügyében Valcsa községében fekvő a valcsai 97. sz. tjkben f 1-2 sor szám alatt felvett ingatlanokból végr. szenedőt 1/2 részben illető jutalékára 89 frtban az egyenlő 291. sz. tjkben A. f 1 s. sz. a. foglalt beletek és a 125 on. az 156. § a. alapján Bargár szül. Ország Mariát mint tulajdonoson megillető jutalékára 291. sz. tjkben A. f 1-2 sor szám alatt felvett ingatlanokból végr. szenedőt 1/2 részben illető jutalékára 698 frtban ezen megállapított kikérelési árban az árverést elrendelte, és hogy a fennebb megjelölt ingatlan az 1889. évi június hó 25 ik napján délelőtti 10 órakor Valcsa községben a község házában megtartandó nyilvános árverésen a kikérelési áron alól is el fog adni.

Árverési szándékot tartoznak az ingatlanok kikérelési árának 10%-át készpénzben vagy óvadékképes értékpapírban a kiadókhoz kézhez lenni, vagy pedig a bánatpénznek a bíróságnál lett előleges elhelyezéséről kiállított szabályszerű elismervényt átszolgáltatni.
Kir. járásbíróság mint tkvi hatóság.
Turóc-Szent-Mártonban, 1889. március hó 11-én.]

Fekete,
kir. járó.

Árverési hirdetmény.

A beszerzésbeni püspöki uradalom tulajdonát képező italmérsi joghasznosítására rendelt s alább felsorolt épületek az azokhoz tartozó beletekkel f. évi július hó 8. és 10. napján mindenkor d. c. 9 órakor Bars-Szent-Kereszten a nagyvendéglőben megtartandó s zárt ajánlatokkal egybekötött nyilvános árverésen örök áron fognak eladni.
Mi azon figyelemmel tétük közhírré, hogy az 1888. évi XXXV. t. c. 6. §. értelmében ezen épületek tulajdonosi illetve bérleti az italmérsi engedély megadásánál előnyben részesítettek, s hogy a mennyiben ezen épületek bármelyikének megvételére előfordulhat ajánlat nem tétetnek, ezek is épügy mint az italmérsi joggal eddig bérbé adott mellékházszerveletek községként ugyanekor nyilvános árverés útján az 1890. évi január 1-től 1894. évi december 31-éig terjedő 5 évre bérbé adtnak.

Eladás alá kerülnek:

1. A barszentesztől örömlalom kikérelési ára 6000 frt.
2. A barszentesztől u. n. sórház kerttel kikérelési ára 2100 frt.
3. A barszentesztől u. n. a Fraknerféle boltház kikérelési ára 2100 frt.
4. A barszentesztől nagyvendéglő kikérelési ára 8000 frt.
5. A barszentesztől u. n. vartieska hidkorcsma kikérelési ára 2200 frt.
6. Az örkörmocsi korcsma mézsárszékkel s kerttel kikérelési ára 2360 frt.
7. A bartoslehotkai örömlalom kerttel kikérelési ára 2860 frt.
8. A bartoslehotkai korcsma kerttel kikérelési ára 2300 frt.
9. A jásztrabai korcsma belsősséggel kikérelési ára 1900 frt.
10. A pityelovai korcsma u. n. kamencia kerttel kikérelési ára 800 frt.
11. A nagylovasi korcsma kerttel kikérelési ára 1500 frt.
12. A trubini korcsma kerttel kikérelési ára 600 frt.
13. A kislovasi korcsma kerttel kikérelési ára 700 frt.
14. A kaproncai korcsma kerttel kikérelési ára 1700 frt.
15. A janolehotkai korcsma kikérelési ára 200 frt.
16. az uljehatái korcsma kikérelési ára 1000 frt.
17. a garamszőlősi korcsma kikérelési ára 1800 frt.
18. a garamszőlősi örömlalom kerttel kikérelési ára 1550 frt.
19. a barsberzenzei örömlalom kikérelési ára 400 frt.
20. a csejki korcsma két kerttel kikérelési ára 1650 frt.
21. a németi korcsma kerttel kikérelési ára 1850 frt.
22. a németi örömlalom kikérelési ára 400 frt.

Árverési feltételek.

1. Csak oly árverelő ajánlati vétetik figyelembe, ki ajánlatának telek alkalmával a kikérelési ár 10%-át bánatpénzként készpénzben vagy az állampénztárnaknál biztosított elfogadható értékpapírokban az uradalmi titkarnál leteszi, s úgy a szerződés mint árverési feltételeket magára nézve kötelezőnek elismeri.
2. A zárt ajánlatok a nyilvános árverés megkezdése az uradalmi titkarnál nyújtandók be.
3. Az adasvétel szerződések a legtöbbet ígérőkkel a nagyméltóságú vallás-és közoktatásügyi miniszterium jóváhagyásának fenntartásával, ellenben a bérszerződések azon ajánlattevőkkel fognak megkötettni, kiknek

ajánlataik az összes körülmények latbavetésevel az uradalomra legelőnyösebbeknek fognak találni.

4. Azoknak bánatpénzeik, kiknek ajánlataik elfogadtnak, az uradalmi pénztárnál visszatartanak, ellenben a többi ajánlattevő bánatpénzeiket az árverés megtartásától számított 3 nap múlva szabályszerű elismervény mellett ugyancsak az uradalmi pénztárnál visszatartják, s azokat legkésőbb a fenti határművetől számított 30 nap alatt visszazenni kötelesek, mivel ezen határidő letele után a visszatartott bánatpénz az illető árverelő költségére Jeszenszky Sándor beszerzéséből kir. közigyelőnél letétetik.

5. A szerződéstől visszavétel árverelő bánatpénzének elvesztésén felül a visszalépése által az uradalomnak esetleg okozott kárt is megfektetni tartozik.

Bars-Szent-Kereszten 1889. évi június hó 4-én.

Vetzel István s. k.
uradalmi titkár.

KERESKEDELMI ÜZLET

TICHO BERNÁT

BRÜNNEN, Krautmarkt 18. szám alatt saját házában küld utánvétellel:

Juhgyapju-Beige dupla szélesség, a leg- többes, egy teljes ruha 10 méter 6 ft 50	Házi vászon 1 db 30 róf 4, 4 ft 50 1 db 30 róf 5, 5 ft 50
INDIAI FOULE tel pamut, dupla szé- lesség, egy teljes ruha 10 méter 5 ft	KING-SZÖVET jobb mint vászon, 1 db 30 róf, széles, 30 róf 6 ft.
Nőruha újdonságok A legújabbak csinos, szövetek minden szín- ben, dupla szélesség 10 méter 8 ft	SIFFON 1 db 30 róf 1a 5 ft 50 legjobb minőség 6 ft 50
FEKETE TERNO szász gyártmány, dupla szélesség, 10 méter 4 ft 50	CANEFANZ 1 db 30 róf, illa 4 80 1 db 30 róf, piros 5 20
Carrizozott RUHA KELME 60 cm széles, legújabb színekben, 10 mt 2 ft 50	Cérna-Canafanz 1 db 30 róf illa és piros 6 ft
GYAPJU-RIPSZ minden színben 60 cm széles, 10 mt 1 ft 30	Oxford mosható, jó minő- ség 1 db 30 róf 4 ft 50
Dreidrah legjobb minőség, 60 cm széles, 10 mt, 2 ft 80,	ANGOL OXFORD a legjobb és legúj- hatóság 1 db 30 róf 6 ft 50
Jaquard-kelme 60 cm széles, legújabb divatszínben 10 méter 3 ft 80 kr.	Egy ripsz-garnitúra 2 ágy- és 1 asztaltartó, szemny rójtál 4 ft
Franciai Voal 10 méter egy elegáns utcai ruha, mosható 3 ft.	Egy jute-garnitúra 2 ágy- és 1 asztaltartó, rójtál 3 ft 50
Uri-íngek saját gyártmány, fehér vagy színes, 1 db 1a 1 ft 80, illa 1 ft 20	JUTE-FÜGGÖNY, örök minta Egy teljes függöny 2 ft 30
Női-íngek sifonból és vászonból, színes hímzéssel 3 db. 2 ft 50	Hollandi szőnyeg- maradék 10-12 méter hosszú, egy maradék 3 ft 60
NŐI INGEK erős vászonból fogva betéttel 6 db 3 ft 25	Nyári nagykenő 1/2 hosszú, 1 ft 20,
	EGY LÓTKARÓ legjobb gyártmány, 190 cm hosszú, 130 cm szé- les 1 ft 50

Posztóárak gyári raktára.

BRÜNNI posztókelme egy vég 310 méter egy teljes uri öltönyre 3 ft 75	BRÜNNI DIVATKELME egy vég 310 méter hosszú egy teljes uri öltönyre 5 ft 50.
DIVAT-KELME 310 méter legfinomabb egy teljes uri öltönyre 8 ft	Felöltő-kelme legfinomabb minő- ségű, egy teljes fel- öltőnek 8 ft.
Nyári-kammgarn egy vég egy teljes uri öltönyre, mosható 6 ft méter hosszú 3 ft.	Alkalmi vászralas Brünni kelme mara- dek Egy vég, egy teljes uri-öltönyre 310 méter 4 ft 50.

Mintak ingyen és barmentesen.
Jó árúkrét és pontos szállítást kezes-
kedünk.
Elegáns kiállított mintakönyvek
405 mintával, a szabó úraknak
barmentesen. 14-20

Gyors és biztos segítség gyomor bajok s azok következményei ellen.

Az egészséges fontatására, az elevenkedő s ennek folytán a vörök tisztítására és tiszta állapotban való fontatására s a jó emésztés elősegítésére a legjobb s leghatásosabb szer a már is mindent ismeretes és kedvelt

életbalsam Dr. ROSA-tól.
Ezen életbalsam a legjobb s leggyógyhatós gyógyítvánál a legoldosabban van készítve s különösen emésztési bajok, gyomorgörög, ágyváhiány, savanyúság felbőgés, vértőlús, aranyeres bajok stb. stb. ellen teljesen hatékony bizonyít. Így kitűnő hatással követelem ezen életbalsam egy bizonyult, megbizható házi-szeret. Irt a népek, ara egy nagy üvegét 1 frt, kis üvegét 50 kr. Elismerto iratok ezrei bárhinek betekintés végett rendelkezésünkre állnak

Üväs! Hamisítások elkerülésé végett, mindenkit figyelmeztetek, hogy az egyedül általam az eredeti utasítás szerint készített »Dr. ROSA-féle életbalsam« minden üvegcskéje két burokba van csomagolva, melynek hosszoldalán »Dr. ROSA életbalsama s jefete sas-hoz címzett gyógyiszerárban. FRAGNER B. Prága 205-III., német cseh, magyar és franczia nyelven olvasható, széles felein pedig az ide nyomott védjegy látható.
Védjegy. Dr. ROSA életbalsama valódián kapható csak a készítő

FRAGNER B. főraktárában, gyógyiszerárban a fekete sas-hoz Prágában 205-III., és **BUDAPESTEN** Török József úr gyógyiszeráránál, Királyutca 12. sz. **Buda** Emil úr városi gyógyiszerárban a Városház-téren.
Az osztrak-magyar monarchia minden nagyobb gyógyiszerárban van raktár ezen életbalsamból.

Ugyanott kapható: »prágai általános házi-kenőcs«, több ezer hálynyilatkozattal elismert biztos gyógyiszer mindenféle gyuladások, sebek és gennyedések ellen. Ezen kenőcs biztos eredménnyel használható a női emő gyuladásánál, a tej tespedésénél s az emő megkeményedésénél szűléskor, keletvényed, vérdaganatoknál, genyes fakadékoknál, pokolvarnál, körömgögnél, az úgynevezett körömféreg-nél, ekeményedéseknél, felúpfadásoknál, mirigydaganatoknál, zsírdaganatoknál, érkeztelen tagoknál stb. Minden gyuladást, daganatot, ekeményedést, felúpfadást a legrovidebb idő alatt eltávolít; s ahol már gennyedés mutatkozik ott a daganatot legrövidebb idő alatt fájdalom nélkül felszívja, kikéretti és kigyógyítja.

Kapható 25 és 35 krajczáros szelencékben.
Üväs! Mitűn a prágai általános házi-kenőcsöt sokszor utánozzák, mindenkit figyelmeztetek, hogy az eredeti utasítás szerint csak nálam lesz készítve s csak akkor valódi, ha a sárga ércszelence, melybe töltetik, vörös hálynyilatkozatokba (melyek 3 nyelven nyomtaték) és két kartonba, melyen az ide nyomott védjegy látható — kerül a vás.

HALLASI BALZAM a legbizonyosabb, számtalan próbatét által legbiztosabbnak elismert szer a nehéz hallás kigyógyítására s az egészen elvesztett hallási tehetség visszanyerésére. Egy üveg ára 1 frt.

Magy. kir. jótékony célú államsorsjáték.
Legolesőbb államsorsjegy.
Huzás már június hó 27-én.
Az összes nyeremények 160.000 frtra nyúlnak.
Főnyeremény 60.000 frt.
Sorsjegyek a 2 frt kaphatók:
a lottoigazgatóságnál Budapesten (Pest fővámház, félelelet), hova a megrendelt sorsjegyek ára postautalvány mellett előre beküldendő; valamennyi lottó-, só- és adóhivatálnál; a legtöbb postahivatálnál, a bécsi »Mercur«-nál és minden városban és nevezetesebb helységben felállított egyéb sorsjegyáruló közönel.
M. kir. lottoigazgatóság.
Budapesten 1889. évi május hó 1-én
Műrlüssy Sándor,
m. kir. pénzügymin. oszt. tanácsos és lottoigazgató.

Nincs többé fogfájás! Könnyen vérző beteg és gyulladt foglást gyógyít és erősít, a fogkővet eltávolítja és kőpőzödését meggátolja; a szájhízt azonnal megszünteti naponta használatnál cs. k. udvari fogorvos és udv. szállító, valódi
Dr. POPP világhírű Anatherin szájjve
készszer oly nagy palackokban mint eddig.
Ezzel egyidőjűleg alkamazandó
Dr. POPP fogpasztája mely a fogakat folyton egészséges és szép állapotban tartja.
Dr. POPP Anatherin fogpasztája mely a fogak tisztítására és a foghas megerősítésére, ragyogó fehérrengő fogakat kölcsönös anélkül, hogy mint más fogporok a fogak zománcát megsértené.
Dr. POPP nővényeszappana a legjobb gyógy papírszappan, mindennemű bőrkétségek ellen és különösen furdőkhöz használandó.
Dr. POPP napraforgó vényes szappana a legjobb és a legfinomabb divatpapírszappan. A bört-
Árak: Anatherin-szájjve 50 kr., 1 frt. 40 kr., Anatherin fogpasztá tégyelben 1 frt. 22 kr., Aromatikus fogpasztá 35 kr., Fogpor dobozban 63 kr., Nővényeszappan 30 kr., Napraforgó-szappan 40 kr., Venus szappan 50 kr., — E szerek kaphatók: Turóc-Szt-Mártonban FABRY J., SIMKO S. és SOLTESZ L. kereskedőknél.
Orvosok véleménye.
A Popp-féle Anatherin szájjvizet bármilyen rendűnk egy számanál szájj-és fogzabotog ellen felőstte jó sikerrel használatom, mert vegyi tisztaságáról meg vagyok győződve.
Hécs.
Dr. Kainzbauer os k. tanácsos, emer tanár.
Anatherin-fogpasztáját használatom a est legjobbnak találom a tisztasággal szemben.
Dr. Vladecek, egyet. tanár, kir. k. fogorvos.
Dr. Popp J. G. udvari fogorvos »Anatherin-szájjvizet« az igazságunk megfelelően használatom a enélőre találom.
Dr. Sonnenschein F. L. egyetemi tanár, hítes törvényészi szakértő